

درس شانزدهم: وقتی بوعلی، کودک بود

درس هفدهم: کار و تلاش

فصل ششم

علم و عمل

درس شانزدهم

وقتی بوعلی، کودک بود

املا و دانش زبانی

بندهایی را که کلمه‌های زیر در آنها به کار رفته است، بنویسید.

دل خوشی

شوق

حفظ

لطف

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

با توجه به متن درس کلمه‌های خواسته شده را پیدا کنید.

										کلمه‌ای نه حرفی که پنجمین حرف آن «آ» باشد.
										کلمه‌ای هشت حرفی که چهارم و هشتم آن «ی» باشد.
										کلمه‌ای هفت حرفی که حرف اول آن «ح» باشد.
										کلمه‌ای شش حرفی که بین دو قسمت آن «و» باشد.
										کلمه‌ای پنج حرفی که آخر آن «ز» باشد.

در جدول زیر، مانند نمونه، مثال‌هایی از نگاه کردن و خوب دیدن بنویسید.

خوب دیدن	نگاه کردن
دیدن یک شیء خاص مانند ماشین در خیابان	نگاه کردن از پنجره به بیرون

الف) به جمله‌های زیر، توجه کنید.

می‌خواستم بگویم که از این پس، من دیگر توانایی و فرصت ندارم که به حسین چیزی بیاموزم.

ب) هر بیماری و دردی دوره‌ای دارد که باید بگذرد.

کلمه‌ی مشخص شده، یکی دیگر از کلمه‌هایی است که دو جمله را به یکدیگر ربط می‌دهد.

ب) متن زیر را با «که»، «تا»، «و» و «اما» کامل کنید.

نَجّار پیری بود می‌خواست بازنشسته شود. او به کارفرمایش گفت
می‌خواهد ساختن خانه را رها کند از زندگی بی‌دغدغه در کنار خانواده‌اش لذّت
ببرد. کارفرما از اینکه دید کارگر خویش می‌خواهد کار را ترک کند، ناراحت شد. او از نَجّار
پیر خواست به عنوان آخرین کار، تنها یک خانه‌ی دیگر بسازد. نَجّار پیر قبول
کرد؛ کاملاً مشخص بود دلش به این کار راضی نیست. او برای
ساختن این خانه، از مصالح بسیار نامرغوبی استفاده کرد با بی‌حوصلگی به
ساختن خانه ادامه داد.

وقتی کار به پایان رسید، کارفرما برای واریسی خانه آمد. او کلید خانه را به نَجّار داد
گفت: «این خانه متعلق به توست. این هدیه‌ای است از طرف من برای تو».
نَجّار یکه خورد. مایه‌ی تأسّف بود! اگر می‌دانست خانه‌ای برای خودش
می‌سازد، حتماً کارش را به گونه‌ای دیگر انجام می‌داد.

.....

.....

.....

.....

.....

توجه:

- 🍌 موضوع را انتخاب کنید.
- 🍌 منابع مربوط به آن را شناسایی و تهیه کنید.
- 🍌 اطلاعات مناسب را یادداشت برداری کنید.
- 🍌 یادداشت‌ها را مرتب کنید و در نوشته‌ی خود از آنها استفاده کنید.
- 🍌 منابع مورد استفاده را به طور دقیق، معرفی کنید (نام نویسنده، ناشر، ...)

درس هفدهم

کار و تلاش

املا و واژه‌آموزی

با توجه به متن درس، جدول‌ها را با واژه‌هایی که دارای نشانه‌های زیر هستند، کامل کنید.

ق	غ

ه	ح

ذ	ز

ص	س

کلمه‌های زیر را مانند نمونه دسته‌بندی کنید: نظر، ناظر، نظارت

تجسّم □ عاقل □ تدبیر □ قناعت □ اجسام □ عقل □ مدبّر □ جسم
 معقول □ تدابیر □ قانع □ مجسّم

Four empty boxes with arrows pointing down from the words above, intended for classification.

مانند نمونه واژه‌های جمله‌های زیر را مرتب کنید.

این بارگران را بیهوده مکش	←	مکش بیهوده این بارگران را
	←	ز مور آموز رسم بردباری
	←	بکوش اندر بهار زندگانی
	←	بخورد در سفره‌ی ما، هر چه خواهی

به کلمه‌های زیر، دقت کنید:

اگر تورا	گرت	راه	ره
----------	-----	-----	----

اکنون شما شکل کامل شده‌ی واژه‌های زیر را بنویسید.

.....	کای	گه
.....	وزان	بُد
.....	بُرون	کز

در برخی از متن‌ها و شعرها به دلیل آهنگ متن و همچنین زیبایی آن، کلمه‌ها به صورت کوتاه شده (مخفف)، نوشته می‌شوند.

با توجه به متن درس «کار و تلاش» جدول زیر را کامل کنید.

	یک بیت که لحن خبری دارد.
	یک بیت که لحن پرسشی دارد.
	یک بیت که علامت «،» دارد.
	یک بیت که دو جمله با نشانه‌ی ربط «که» به هم متصل شده باشند.

توجه:

- در تبدیل کردن شعر به قصه، نکات زیر را، رعایت کنید.
- موضوع اصلی شعر و شخصیت‌های داستان را حفظ کنید؛
- زمان، مکان و رویدادها را بیان کنید؛
- در بیان رویدادها، جزئیات را دقیق بنویسید؛
- برای داستان، شروع و پایان مناسبی بنویسید؛
- از تخیل، برای جذابیت داستان، استفاده کنید؛
- نام مناسبی برای داستان، انتخاب کنید؛
- از نشانه‌های مناسب نگارشی، استفاده کنید.

۱ از روی سرمشق زیر، خوش خط و زیبا بنویسید.

خدایا یک نفس آوازا آوازا دلم را زنده کن اعجازا اعجازا

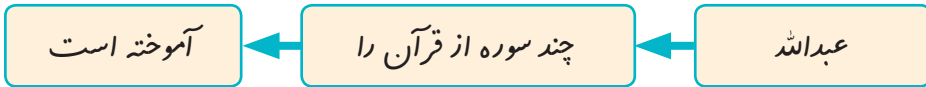
.....

بیا بال و پر ما را بیاموز به قدر یک نفس پرواز! پرواز

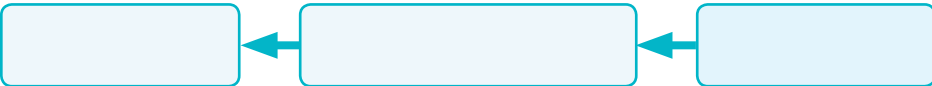
.....

۲ مانند نمونه، نمودار مربوط به هر جمله را رسم کنید.

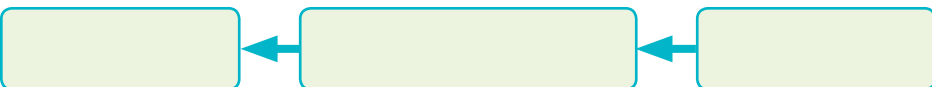
جمله: عبدالله چند سوره از قرآن را آموخته است.

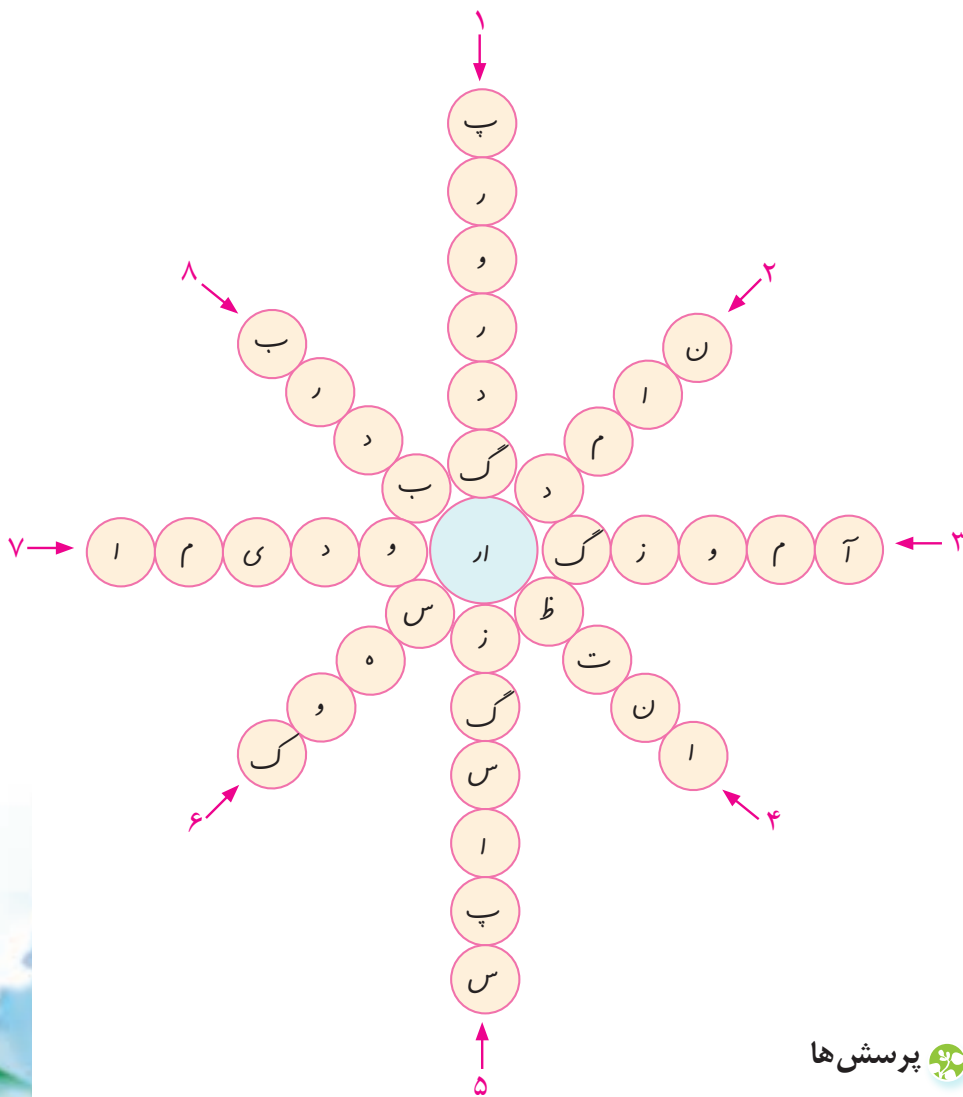
جمله: جوانی آرزوی رفتن به خانه‌ی کعبه دادر سرداشت.

جمله: پدر و مادرم شوق آموختن دادر من به وجود آوردند.

۳ برای واژه‌های داخل جدول، پرسش‌های مناسب بنویسید.

پرسش‌ها

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

دوست داری بهتر و بیشتر یاد بگیری؟

فهرستی از کتاب‌ها و رسانه‌های آموزشی
مناسب، برای پایه‌ی پنجم ابتدایی

ردیف	عنوان	پدیدآورنده	ناشر	سال انتشار
علوم تجربی				
۱	بدن انسان	پنی اسمیت؛ حسین الوندی	محراب قلم	۱۳۹۰
۲	در سیاره‌ی ما چه خبر است؟	جان جاون؛ هایده کروی	شرکت انتشارات فنی ایران	۱۳۹۰
۳	مجموعه کتاب‌های ماشین‌های بسیار مفید: اهرم‌ها/ پیچ‌ها/ سطح‌های شیب‌دار و گوه‌ها/ چرخ‌ها/ قرقره‌ها	کریس آکسلید؛ احسان کاظمی و حمیدرضا غلامرضایی	نسل نواندیش	۱۳۹۰
فارسی				
۱	۱۰ قصه‌ی تصویری از هزار و یک شب	حسین فتاحی	قدیانی	۱۳۹۱
۲	خانه‌ی اسرارآمیز ۸: ملاقات با ضحاک ماردوش	بهروز واتقی	ابوعطا	۱۳۹۱
۳	قصه‌های تصویری از بوستان: جوان بخشنده	مژگان شیخی	قدیانی	۱۳۹۰

۱۳۹۰	قدیانی	حسین فتاحی	قصه‌های تصویری از شاهنامه: رستم و کوه سپند	۴
۱۳۹۱	برف	مازیار بغلانی	قصه‌های شاهنامه: آرش کمانگیر، زال و سیمرغ، رستم و سهراب، کاوه آهنگر، هفت خان رستم	۵
۱۳۹۰	آبشن	کی‌شیو کومار؛ مهران محبوبی	تدبیر شیر	۶

مطالعات اجتماعی

۱۳۹۰	ضریح آفتاب	جیسون پیچ؛ ناصر جعفرزاده و فاطمه محمدی	اطلس بچه‌ها	۱
۱۳۹۰	شرکت انتشارات فنی ایران	امیلی سالیانجر؛ آرام وحیدی	روز زمین پاک	۲
۱۳۹۱	شرکت انتشارات فنی ایران	الی اورایان؛ گلی افجه‌ای	سبز شدن چه آسان؛ کارهای ساده‌ای که می‌توانید برای حفاظت از زمین انجام دهید	۳
۱۳۹۰	عروج اندیشه	فیلیپ استیل؛ سمیه کریم دادیان	فکر می‌کنید چرا کشورها پرچم‌هایشان را برافراشته می‌کنند و سؤال‌های دیگری درباره‌ی مردم و مکان‌ها	۴
۱۳۹۱	محراب قلم	آلکسیا دلریو و سوفی دومانتون؛ رویا خوبی	مجموعه‌ای برای ورود بچه‌ها به دنیای بزرگ‌ها: تبلیغات/ سیاست/ خطرها	۵

هدیه‌های آسمان

۱۳۹۲	قدیانی	غلامرضا حیدری ابهری	از این خونه به اون خونه؛ تفسیر زیبایی مفهوم مرگ برای بچه‌ها با نگاهی به دین و روان‌شناسی	۱
۱۳۹۱	مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س)، مؤسسه چاپ و نشر عروج	محمد اجاقی	زندگی مصور امام خمینی: آغازگر فریاد/ فصل دانایی/ دور از وطن	۲
۱۳۹۰	به نشر	مسلم ناصری	قصه‌های شیرین از زندگی معصومین	۳
۱۳۹۰	ذکر	ناصر نادری	من نماز را دوست دارم: آموزش شیرین نماز به کودکان	۴

مهارت‌های زندگی

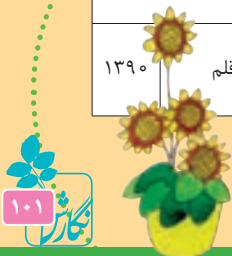
۱۳۹۲	مؤسسه فرهنگی هنری اورنگ آفرین	طوبا اورنگ	دهانی که حرف بد می‌زد. دهانی که بوی بد می‌داد	۱
۱۳۹۲	مهر میترا	جن گرین؛ عارفه حاجی باقری امیری و میترا غازیانی	چرا مهمه از طبیعت محافظت کنیم؟ / چرا مهمه بازیافت کنیم؟ / چرا مهمه در مصرف انرژی صرفه‌جویی کنیم؟ / چرا مهمه در مصرف آب صرفه‌جویی کنیم؟	۲
۱۳۹۳	تیمورزاده / طبیب	جین استانگل؛ شیما خلف‌بیگی	چی باعث می‌شود که تو سرفه کنی، عطسه کنی، سسکه کنی، آروغ بزنی، چشمک بزنی، خمیازه بکشی، عرق کنی و بلرزی؟	۳
۱۳۹۲	گام	دان هینتر؛ حسین مسنن فارسی	عادت‌های بد دارم	۴
۱۳۹۰	چکه / شهر قلم	الیزابت وردریک و مارتین آگاسی؛ افسانه طباطبایی	مهارت‌های اجتماعی در کودکان: کلمه‌ها برای اذیت کردن نیستند! / دست‌ها برای زدن نیستند!	۵

هنر

۱۳۹۲	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان	جلال وزیری	کاغذبازی (دایرة المعارف کاغذ و تا)	۱
۱۳۹۲	مشق نیکو	عادله سلیمانی	مشق نیکو: آموزش و تمرین خط تحریری تمام رده‌های سنی (جلد ۱، ۲ و ۳)	۲
۱۳۹۱	سوره مهر	حسن دولت‌آبادی	نمایشنامه‌های آسان: مادرها مهربون‌اند/ وقتی ماهی غرق می‌شود	۳
۱۳۹۲	قدیانی	فیونا وات؛ نازنین نجفیان	۳۶۵ شیوه خلاق در هنر و کاردستی با دور ریختنی‌ها: نقاشی، چاپ، تکه‌چسبانی، اشکال برجسته و جعبه، صورتک و آدمک، کارت پستال و شابلون	۴
۱۳۹۰	پیام آزادی	یوکیو کوروساوا؛ محمد یعقوبیان	جادوی کاغذ (جلد ۱ تا ۵)	۵

کتاب‌های مرجع

۱۳۹۰	محراب قلم	شهرناز بخشعلی‌زاده	فرهنگ ریاضی مدرسه	۱
------	-----------	--------------------	-------------------	---

۱۳۹۰	محراب قلم	فرانسواز دوگیبرت؛ رویا خوبی	آداب معاشرت	۲
۱۳۹۰	محراب قلم	آنیتا گانری؛ کوروش امیری‌نیا و مهدی چوبینه	دایرة المعارف اطلس برای کودکان	۳
۱۳۹۰	محراب قلم	آنیتا گانری و کریس آکسلید؛ حسین دانشفر و دیگران	دنیای شگفت‌انگیز	۴
۱۳۹۰	محراب قلم	کارولین بینگام و بن مورگان؛ حسین الوندی	طبیعت	۵
کار و فناوری				
۱۳۹۳	روشنفکران راه فردا	سعیده مفیدی‌نسب	میانی و ویندوز ۱ و ۲ به همراه کتاب کار / کتاب نرم‌افزار ارائه مطلب ۲۰۰۷ (Power point) به همراه کتاب کار / نرم‌افزار نقاشی (Paint) به همراه کتاب کار / نرم‌افزار واژه‌پرداز (ورد ۲۰۰۷) به همراه کتاب کار	۱
داستان				
۱۳۹۳	قدیانی	فروزنده خداجو و دیگران	۳۶۶ قصه تصویری برای روزهای سال	۱
۱۳۹۲	مدرسه	ابراهیم حسن‌بیگی و دیگران	زندگی‌نامه اهل بیت(ع)	۲
۱۳۹۱	مدرسه	پروین علی‌پور	مجموعه داستان‌های مهربانی	۳
۱۳۹۱	زعفران	ناصر کشاورز	سبیل بابات می‌چرخه	۴
۱۳۹۲	پیدایش	شکوه قاسم‌نیا و دیگران	مجموعه قصه‌های الکی پلکی	۵
۱۳۹۱	مدرسه	سوسن طاق‌دیس و دیگران	مجموعه قصه‌های بهشتی	۶
۱۳۹۱	مهاجر	جان ج مات؛ شهاب‌الدین عباسی	آب آرام و دوستانش	۷
۱۳۹۱	آفرینگان	اولف نیلسون؛ فریده خرمی	تک و تنها توی دنیای به این بزرگی	۸

۱۳۹۲	چکه	تری جونز؛ امیرمهدی حقیقت	دماغ گنده‌ها	۹
۱۳۹۱	هیرمند	ابی کلین؛ شهلا انتظاریان	سلطان ببین و بگو	۱۰
۱۳۹۲	زعفران	آدام رابین؛ محبوبه نجف‌خانی	سنبج‌های آتش‌پاره به جنوب می‌روند	۱۱
۱۳۹۲	هیرمند	ابی کلین؛ شهلا انتظاریان	صدمین روز مدرسه / دردسر بوقلمون روز شکرگزاری	۱۲
۱۳۹۲	زعفران	آنت لنگن؛ محبوبه نجف‌خانی	فلیکس به کشف کره‌ی زمین می‌رود / فلیکس و ماجرای چمدان پرنده / فلیکس به سیرک می‌رود / نامه‌های فلیکس: خرگوش کوچولو به سفر دور دنیا می‌رود	۱۳
۱۳۹۱	منظومه خرد	لوئیس سکر؛ راحله پورآذر	ماروین نارنجی و شاهزاده گمشده / ماروین نارنجی و سؤال عجیب / ماروین نارنجی و تپه مرگ / ماروین نارنجی و خانه خانم معلم / ماروین نارنجی و کیک پرنده	۱۴
۱۳۹۱	منظومه خرد	لوئیس سکر؛ راحله پورآذر و فریبا اقدامی	مدرسه کنار جاده عجیب و غریب می‌شود / مدرسه کنار جاده واقعاً وجود دارد	۱۵

ماهنامه‌ی رشد دانش آموز

- برای دانش آموزان پایه‌های چهارم، پنجم و ششم ابتدایی
- با مطالبی جذاب و خواندنی
- با این مجله به خواندن علاقه‌مند می‌شوی؛ چیزهای بیشتری یاد می‌گیری؛ و همه چیز را بهتر می‌آموزی.
- تو می‌توانی مجله‌ی رشد دانش آموز را از مدرسه‌ی خودت تهیه کنی.

سخنی با مربیان و والدین

◀ کتاب‌نامه‌ی رشد عنوان فهرستی از کتاب‌های مناسب و استاندارد دوره‌های تحصیلی است که هر سال از سوی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی منتشر و در آن تازه‌ترین کتاب‌های آموزشی و تربیتی به دانش‌آموزان، معلمان، مدیران، مربیان، کارشناسان و خانواده‌ها معرفی می‌شوند.

◀ کتاب‌نامه‌های رشد، معمولاً کتاب‌های خود را به تفکیک دوره‌های تحصیلی منتشر می‌کنند. در معرفی هر کتاب، علاوه بر اطلاعات شناسنامه‌ای کتاب، چکیده‌ای از آن آمده است تا معلمان و والدین محترم تصویر دقیق‌تری از کتاب داشته باشند.

◀ دسترسی به متن کتاب‌نامه‌های رشد و فهرست کتاب‌های مناسب، از طریق اینترنت نیز میسر است. برای این کار می‌توانید به وبگاه «سامان کتاب»

به نشانی: <http://samanketab.roshtmog.ir> وارد شوید و کتاب دلخواهتان را جست‌وجو کنید.

در صورت تمایل به تهیه‌ی کتاب‌ها، علاوه بر ناشر کتاب، می‌توانید از طریق شماره تلفن ۹-۳۳۴۰۰۸۸۸۰ با "پخش مدرسه" تماس بگیرید یا از طریق فروشگاه اینترنتی این مؤسسه به نشانی www.en.madreseh.ir کتاب دلخواهتان را سفارش دهید.

